

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-73/23-U

Název	Základní škola T. G. Masaryka a gymnázium Česká Kamenice
Sídlo	Palackého 535, 407 21 Česká Kamenice
E-mail	skola@zs-tgm.cz
IČO	47274735
Identifikátor	600076431
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Daniel Preisler
Zřizovatel	Město Česká Kamenice
Místo inspekční činnosti	Palackého 535, Komenského 360, Česká Kamenice
Inspekční činnost na místě	24. 1. 2023 – 27. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola T. G. Masaryka a gymnázium Česká Kamenice (dále „škola“) vykonává činnost základní a střední školy. Ve střední škole vzdělává žáky v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium v denní formě osmiletého vzdělávacího programu.

V základní škole se k 30. 9. 2022 vzdělávalo 511 žáků ve 23 třídách. Aktuálně škola vzdělává 51 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jednoho žaka mimořádně nadaného a 16 žáků s odlišným mateřským jazykem. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělává 17 žáků. Základní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Učíme se pro život“.

V gymnáziu se k 30. 9. 2022 vzdělávalo 229 žáků v osmi třídách. Škola eviduje sedm žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jednoho žaka s odlišným mateřským jazykem. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělává jeden žák. Vzdělávání v gymnáziu probíhá podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Otevíráme dveře do světa“.

Další informace o škole jsou dostupné na webových stránkách www.zs-tgm.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Hlavními cíli dlouhodobé koncepce, které se vedení školy daří úspěšně realizovat, jsou kompletní modernizace podmínek pro vzdělávání, stabilizace pedagogického sboru a intenzivní podpora příznivého klimatu pro vzdělávání. Ředitel školy klade důraz na profesní rozvoj všech členů vedení, což se pozitivně odráží ve vývoji školy. Důležitým nástrojem řídicího procesu je otevřená komunikace, která k vytvoření příznivé atmosféry ve škole značnou měrou přispívá. Pravidelně zadávané ankety všem účastníkům vzdělávání poskytují vedení školy aktuální zpětnou vazbu a zároveň účastníkům vzdělávání možnost aktivního zapojení do chodu školy. Učitelé velmi pozitivně hodnotí vzájemné vztahy s vedením školy, poskytování zpětné vazby k jejich práci a schopnost spolupráce. Funkční systém řízení, který vychází z účelného delegování kompetencí, transparentních pravidel a jasně vymezených úkolů, umožňuje optimální fungování školy. Kontrolní a evaluační mechanismy postihují všechny oblasti, v případě potřeby jsou přijímána efektivní opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Výchovně vzdělávací proces vhodně podporuje efektivní spolupráce s mnoha sociálními partnery.

Koncepční a systematická práce vedení školy se pozitivně odráží v personálních podmínkách pro vzdělávání. Pedagogický sbor je stabilní, vhodně zaměřené další vzdělávání je plánováno s ohledem na přínos škole i pedagogům a přispívá ke zkvalitňování výuky. Upřednostňováno je systematické a cílené vzdělávání pedagogů jako týmu formou společných seminářů ve škole (aktuálně např. preventivní program proti šikaně KiVa). Přesto Česká školní inspekce zaznamenala dílčí nedostatky např. v práci s cílem vyučovací hodiny, v podpoře kritického myšlení, příp. v časté absenci závěrečného shrnutí a zhodnocení učebního přínosu pro žáky, a to zejména na druhém stupni vzdělávání a v gymnáziu. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je třeba zaměřit zejména na tyto oblasti.

Poradenské služby ve škole poskytuje školní poradenské pracoviště (tři výchovní poradci, jeden metodik prevence). Vzájemná spolupráce, způsob sdílení informací s vyučujícími, nastavený systém poradenských služeb a delegování rozsahu i příslušné odpovědnosti za specializované činnosti jsou funkční. Podporu ve vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje 17 asistentů pedagoga. Metodicky a odborně je vedou

výchovní poradci, kteří jejich činnost koordinují a účinnost poskytované podpory včetně podpurných opatření průběžně sledují a vyhodnocují.

Ke zlepšování podmínek vzdělávání přispívá zapojení školy do mnoha programů a projektů, efektivní spolupráce se zřizovatelem a jeho aktivní podpora činnosti školy. Čisté, esteticky a výukově podnětné školní prostředí příznivě ovlivňuje vzdělávání žáků. Škola disponuje kvalitními informačními a komunikačními technologiemi a učebními pomůckami, které pedagogové účelně využívají ve výuce. Výukově podnětná je i školní zahrada s venkovními učebnami a vhodnými podmínkami pro efektivní rozvoj praktických činností. Nově zrekonstruovaný sportovní areál umožňuje žákům pestré sportovní vyžití.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V souladu s dlouhodobou koncepcí škola systematicky podporuje osobnostní a sociální rozvoj žáků. Vytipovaní nadaní žáci na prvním stupni základní školy mohou rozvíjet svůj talent v „klubu nadaných dětí“, výuka je pravidelně doplňována kulturními, sportovními a vzdělávacími akcemi různého zaměření. K tradičním pravidelně organizovaným aktivitám patří množství projektových dnů: v základní škole např. Den zdraví, Den země a mnoho dalších. V gymnáziu je velmi oblíbený projektový týden pořádaný zpravidla na konci školního roku, který mj. nemalou měrou přispívá k pozitivnímu sociálnímu klimatu žákovských kolektivů napříč ročníky.

Vzdělávání v přípravné třídě napomáhá k postupné socializaci a adaptaci dětí na školní prostředí. Děti se aktivně zapojovaly do nabízených činností, byly vedeny k dodržování nastavených pravidel, rozvíjely si učební návyky potřebné pro úspěšný přechod do základního vzdělávání. Dostatečný prostor byl poskytován pro relaxaci, rozvíjeny byly zejména komunikační dovednosti. K efektivitě vzdělávání dětí přispěla vzájemná spolupráce učitelky s asistentkou pedagoga, obě měly ve výuce jasně rozdělené role, asistentka žákům poskytovala účinnou individuální podporu.

Efektivita výuky na prvním stupni byla založena na průběžné aktivizaci, vhodně nastaveném tempu a střídání různých aktivit. Zájem a aktivita žáků byl podporován vhodnou motivací, hodiny byly dobře organizovány, výukové činnosti se efektivně střídaly. Účinně byly zařazeny také relaxační prvky. Pedagožky společně se svými asistentkami individuálně podle potřeby podporovaly některé žáky. V hodinách se často pracovalo s odhalenou chybou a zpětnou vazbou od žáků, což pozitivně ovlivňovalo další učení. V závěru hodin některé vyučující ověřovaly dosažení stanoveného cíle s využitím jednoduché formy sebehodnocení žáků.

Hospitované hodiny na druhém stupni probíhaly v příjemné atmosféře, žáci ochotně spolupracovali. Přípravená a promyšlená výuka směřovala k naplnění stanovených vzdělávacích cílů, avšak k jejich ověření v závěru vyučovacích jednotek zpravidla nedocházelo, někteří pedagogové vyučovací hodinu jen formálně shrnuli. Převažovala frontální výuka doplněná skupinovou a samostatnou prací. Učitelé respektovali pracovní tempo žáků, obsahová diferenciací výuky vzhledem k individuálním vzdělávacím potřebám žáků byla uplatněna jen ojediněle, stejně jako kooperativní činnosti. Efektivně byla využita didaktická technika. Formativní zpětná vazba žákům o míře zvládnutí probíraného učiva a možnostech jejich dalšího rozvoje většinou chyběla. Příležitosti pro sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení učitelé vytvářeli jen sporadicky. Účinná byla spolupráce učitelů a asistentů pedagoga.

Zhlédnuté hodiny na gymnáziu byly založené na vzájemném respektu vyučujících a žáků. Kvalitu výuky podporovala odborná erudice pedagogů, jejich zaujetí pro vyučovaný

předmět přispívalo k motivaci žáků a efektivitě výuky. Převažovala frontální výuka s dominantním postavením učitele s využitím různých aktivizujících prvků. Většina vzdělávacích strategií a postupů odpovídaly charakteru probíraného učiva. Pro zvýšení názornosti pedagogové často využívali didaktickou techniku. Z pohledu diferenciacce bylo se žáky pracováno jako s celkem, nedostatečný prostor byl v závěru hodin věnován shrnutí učiva a efektivní zpětné vazbě o naplnění vzdělávacích cílů. Formativní hodnocení ve většině navštívených hodin pedagogové nevyužívali. Výjimkou byla výuka tělesné výchovy, která probíhala v koedukované skupině, žáci soutěživou formou zdokonalovali své pohybové dovednosti, byli individuálně podporováni a motivováni vyučující i ostatními spolužáky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola věnuje náležitou pozornost výsledkům žáků v průběhu vzdělávání, na gymnáziu také při jeho ukončování maturitní zkouškou. Úroveň osvojených znalostí a dovedností žáků je ověřována standardními interními nástroji (nejčastěji písemné a ústní zkoušení). Výsledky jsou zaznamenány v elektronickém informačním systému a projednávány na pravidelných jednáních pedagogické rady a v metodických sdruženích. Interní testy pro porovnání pokroku jednotlivých žáků a jednotlivých tříd zůstávají v kompetenci vyučujících. V rámci předmětových komisí pedagogové diskutují výsledky žáků, při hodnocení výsledků vzdělávání však převládá sumarizace nad systematickou analýzou příčin neúspěchu s následným přijetím opatření. Žákům ohroženým školní neúspěšností je poskytována individuální podpora ve vyučovacích hodinách, nabízeny jsou různé formy doučování. Na prvním stupni se na doučování žáků významně podílejí také asistentky pedagoga. Nejčastější příčinou neúspěchu žáků je častá absence ve výuce, kterou se daří ve spolupráci se zákonnými zástupci postupně snižovat.

Pro srovnání dosahovaných výsledků vzdělávání žáků využívá základní škola vybraná externí testování, ve kterých žáci opakovaně dosahují podprůměrných výsledků ve srovnání s republikovým průměrem. Kázeňské problémy, obtíže neprospívajících žáků a neomluvenou absencí se škola snaží důsledně řešit. Z vyhodnocení výsledků vzdělávání za uplynulý školní rok vyplývá, že se rizikové chování a další negativní projevy u žáků vyskytovaly v menší míře. Nadané žáky základní školy pedagogové podporují v účasti na předmětových olympiádách a soutěžích, pravidelně se účastní recitační soutěže, Logické olympiády, olympiád v českém a anglickém jazyce, Pythagoriády, Matematického klokana a dalších. Opakovaných úspěchů dosahují žáci školy také ve sportovních soutěžích (přehazovaná, florbal, stolní tenis aj.).

Kvalitu poskytovaného středního vzdělávání dokládají dlouhodobě velmi dobré výsledky žáků při ukončování vzdělávání maturitní zkouškou. Ve školním roce 2021/2022 maturitní zkoušku úspěšně složili všichni přihlášení žáci. Výborných výsledků dosahují žáci školy také v externím testování. Většina žáků gymnázia se aktivně zapojuje do školních kol olympiád a soutěží, úspěšně se zúčastňují také okresních a krajských kol. V posledních dvou letech žáci obsazují první příčky v matematických a logických olympiádách, v olympiádě z českého a anglického jazyka, z dějepisu a první místa v okresním kole obsadili žáci v loňském roce také v olympiádě z chemie. V rámci rozvoje nadání jsou žákům nabízeny volitelné předměty např. latina, nebo od šestého ročníku víceletého gymnázia příprava na zkoušky k získání Certifikátu z angličtiny FCE (First Certificate in English).

Žákům, nejen se speciálními vzdělávacími potřebami, byla poskytována ve vyučovacích hodinách podpora. Dlouhodobě funkční je spolupráce s poradenskými zařízeními, především se spádovou pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým

centrem. V rámci kariérového poradenství poskytují výchovní poradci efektivní podporu při volbě dalšího studia a profesního uplatnění. Žáci se zúčastňují besed s pracovníky úřadu práce a veletrhů vzdělávání. Pro žáky, kteří ukončují vzdělávání, a jejich zákonné zástupce, zajišťují výchovní poradci individuální konzultace.

Náležitá pozornost je věnována preventivním aktivitám s důrazem na aktuální problémy a podporu prosociálních vztahů v třídních kolektivech. Toto se daří posilovat prostřednictvím celoškolských akcí, projektových dnů, sportovních a adaptačních kurzů. Účinnou osvědčenou strategií předcházení školnímu neúspěchu, eliminaci vysokých absencí či řešení problémového chování žáků jsou pravidelné třídnické hodiny. Metodik prevence uskutečňované aktivity pravidelně vyhodnocuje a na základě získaných informací také od žáků každoročně v případě potřeby aktualizuje.

Závěry

Vývoj školy

- Výrazně se zlepšily materiální podmínky pro vzdělávání, škola se aktivně zapojuje do projektové činnosti. Zvýšila se odborná úroveň učitelů, stabilizoval se pedagogický sbor. Přetrvává nadstandardní vybavení informační technikou a její aktivní využívání ve výuce. Zásadní nedostatek zjištěný při minulé inspekční činnosti (nesoulad školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a střední vzdělávání) byl odstraněn. Dílčí nedostatky přetrvávají v práci s cílem, individualizaci výuky a vedení žáků k hodnoticím dovednostem.

Silné stránky

- Podnětné prostředí, příjemná atmosféra a vstřícný přístup pedagogických pracovníků pozitivně ovlivňují sociální a osobnostní rozvoj žáků.
- Četné doplňkové činnosti a školní projektové dny vhodně obohacují vzdělávací obsah.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Žákům není v průběhu výuky poskytována dostatečná zpětná vazba o jejich dosahovaném vzdělávacím pokroku; málo využívaná reflexe vzdělávacích cílů v závěru výuky nepřináší účinnou zpětnou vazbu pedagogům ani žákům o míře zvládnutého učiva.
- Nízká úroveň individualizace vzdělávání, absence potřebné diferenciacie a nesystematické uplatňování kooperativních strategií ve výuce dostatečně nerozvíjí vzdělávací potenciál každého žáka.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Na základě výsledků pravidelné hospitační činnosti poskytovat pedagogům účinnou zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a následně přijímat vhodná opatření ke zlepšení.
- Pokračovat v dalším vzdělávání pedagogů v oblastech formativního hodnocení a inovativních vzdělávacích strategií.
- V průběhu vzdělávání rozvíjet systematickou práci s cílem výuky, diferencovat a individualizovat výuku v souladu s předpoklady jednotlivých žáků.
- Důsledněji zařazovat závěrečné shrnutí a zhodnocení výuky tak, aby nechyběla zpětná vazba pro učitele i žáky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny vydané s účinností od 1. 10. 2019 včetně Dodatků č. 1 až 4
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele školy s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 24. 1. 2023)
4. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2021 a 30. 9. 2022
5. Výkaz o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2021 a 30. 9. 2022
6. Výkaz o střední škole (M8) podle stavu k 30. 9. 2021 a 30. 9. 2022
7. Koncepce rozvoje školy 2018-2024
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2021/2022, 2022/2023 včetně hospitačních záznamů
9. Organizační řád školy včetně organizačního schématu
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učíme se pro život“ platný ve školním roce 2022/2023
11. Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání „Otevíráme dveře do světa“ platný ve školním roce 2022/2023
12. Školní řád základní školy a gymnázia (ze dne 30. 6. 2020) včetně Dodatku školního řádu (ze dne 13. 10. 2020)
13. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
14. Záznamy z pedagogické rady, metodických sdružení a předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 do termínu inspekční činnosti
15. Školní matrika, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
16. Třídní knihy, školní rok 2022/2023 (vzorek)
17. Personální dokumentace ve vztahu k odborné kvalifikaci (vzorek)
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
19. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-994/13-U (ze dne 29. 11. 2013)
20. Webové stránky školy: www.zs-tgm.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát,

W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ilona Hronová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jaroslav Máliš, školní inspektor

PhDr. Alena Pilousová, školní inspektorka

Ing. Bc. Monika Součková, školní
inspektorka

Ing. Mgr. Alena Valtová, školní
inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.